

ДЪРЖАВЕН ЗРЕЛОСТЕН ИЗПИТ ПО
ГЕОГРАФИЯ И ИКОНОМИКА
23 май 2014 г. – Вариант 1

Отговорите на задачите от 1. до 30. вкл. отбелязвайте в листа за отговори!

1. Основната причина за огромното разнообразие на животински видове в саваната е:

- А) почвата
- Б) растителността
- В) водните ресурси
- Г) скалната основа

2. За кой тип зоналност се отнася смяната на климатичните пояси от Екватора към полюсите?

- А) широчинна
- Б) височинна
- В) азоналност
- Г) дълбочинна

3. Кой вид полезно изкопаемо има седиментен произход и се използва за производството на цимент, в строителството и в медицината?

- А) каолин
- Б) гипс
- В) мрамор
- Г) каменна сол

4. Посочете явлението, което се проявява в атмосферата и представя взаимовръзката между геосфера и природен процес:

<i>Геосфера</i>	<i>Явление</i>
Атмосфера	.....
Хидросфера	океански течения
Литосфера	вулкан
Педосфера	ерозия на почвата

- А) приливи и отливи
- Б) антициклон
- В) земетресение
- Г) цунами

5. Възрастовата структура на населението НЕ зависи от:

- А) миграциите
- Б) броя на населението
- В) раждаемостта
- Г) продължителността на живота

6. Коя от посочените държави е монархия по форма на управление?

- А) Бразилия
- Б) Полша
- В) Великобритания
- Г) РЮА

7. Общият брой на държавите членки на Европейския съюз към 2014 г. е:

- А) 16
- Б) 22
- В) 28
- Г) 31

8. В коя група всички отрасли са от третичния стопански сектор?

- А) транспорт, туризъм, търговия, образование
- Б) електроника, съобщения, транспорт, застраховане
- В) здравеопазване, фармацевтика, туризъм, финанси
- Г) спорт, риболов, транспорт, туризъм

9. На кои зърнени култури се падат 4/5 от общото производство на зърно в света?

- А) пшеница, ръж, овес
- Б) ориз, ечемик, просо
- В) пшеница, ориз, царевица
- Г) царевица, ръж, соя

10. Кое твърдение за Русия е вярно?

- А) Има голяма средна гъстота на населението.
- Б) Има ограничени горски ресурси.
- В) Има висок естествен прираст.
- Г) Има богат природноресурсен потенциал.

11. Кой мегаполис НЕ се намира в териториалния обхват на Северна Америка?

- А) Босваш
- Б) Чипитс
- В) Токайдо
- Г) Сан-Сан

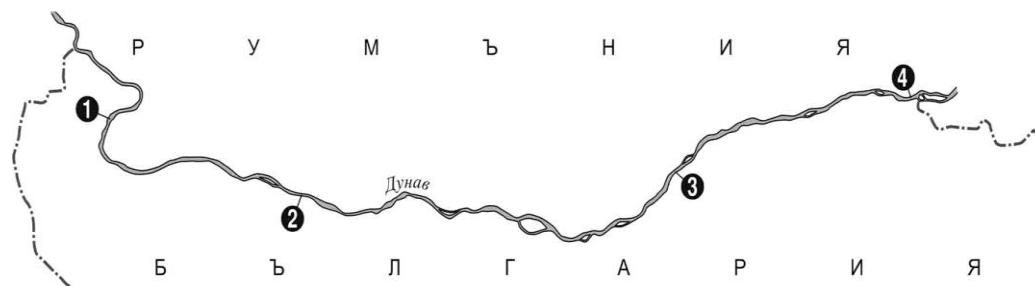
12. Същността на продоволствения проблем се изразява в:

- А) намаляване на запасите на полезни изкопаеми
- Б) увеличаване на количеството на парниковите газове
- В) замърсяване на околната среда
- Г) недостиг на хранителни продукти

13. Трансевропейският транспортен коридор № 8, свързващ Адриатическо с Черно море, пресича държавната граница на България с:

- А) Република Македония
- Б) Република Турция
- В) Република Гърция
- Г) Република Сърбия

14. Коя фериботна връзка е изобразена с цифра 4 на картосхемата?

- А) Видин – Калафат
- Б) Русе – Гюргево
- В) Оряхово – Бекет
- Г) Силистра – Кълъраш

15. В коя двойка „географски обект – форма на релефа” е допусната грешка?

- А) Рила – циркуси
- Б) Западни Родопи – пещери
- В) Витоша – каменни реки
- Г) Стара планина – лагуни

16. Находища на кои полезни изкопаеми се намират в Западните Родопи?

- А) желязна руда
- Б) оловно-цинкова руда
- В) кафяви въглища
- Г) природен газ

17. Посочете климатичната област, в която няма месец със средна температура, по-ниска от +1⁰ С, а юлските температури са най-високите в страната:

- А) преходноконтинентална
- Б) умереноконтинентална
- В) континентално-средиземноморска
- Г) планинска

18. Кои са двете основни отточни области на България?

- А) Дунавска и Черноморска
- Б) Черноморска и Егейска
- В) Дунавска и Егейска
- Г) Черноморска и Адриатическа

19. В коя от посочените групи са включени само азонални почвени типове?

- А) планинско-ливадни, смолници
- Б) канелени горски, кафяви горски
- В) алувиално-ливадни, хумусно-карбонатни
- Г) черноземни, сиви горски

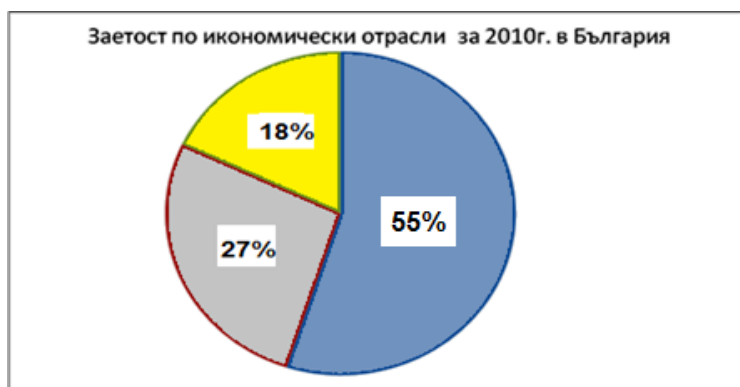
20. В териториалния обхват на коя природногеографска област в България попадат Севлиевската котловина и Васильовска планина?

- А) Рило-Родопска
- Б) Старопланинска
- В) Дунавска равнина
- Г) Краищенско-Средногорска

21. В коя природна подобласт има национален парк, известен с опазването на еделвайса и Байкушевата мура?

- А) Стара планина
- Б) Пирин
- В) Рила
- Г) Родопи

22. С помощта на кръговата диаграма посочете кой икономически отрасъл е водещ за страната през 2010 г. според броя на заетите в него?

- А) аграрното стопанство
- Б) образованието и науката
- В) услугите
- Г) индустрията

23. Посочете демографската особеност, която се отнася за градовете София, Пловдив и Варна:

- А) ниска раждаемост
- Б) голяма средна гъстота на населението
- В) голям дял на заетите в първичния сектор
- Г) нисък дял на висшистите

24. Кое от посочените растения е от групата на влакнодайните?

- А) маслодайна роза
- Б) захарно цвекло
- В) памук
- Г) слънчоглед

25. Монтаж на леки автомобили се осъществява в района на:

- А) Монтана
- Б) Плевен
- В) Ловеч
- Г) Варна

26. Габрово, Пещера и Пловдив са центрове за производство на:

- А) обувки
- Б) килими
- В) копринени тъкани
- Г) вълнен текстил

27. В кой от посочените градове се произвеждат растителни масла?

- А) Добрич
- Б) Лом
- В) Своге
- Г) Карнобат

28. Първата жп линия в България свързва градовете:

- А) София и Варна
- Б) Русе и Варна
- В) Видин и Русе
- Г) Пловдив и Бургас

29. В коя двойка „местоположение-туристически обект” е допусната грешка?

- А) Карлово – къщата музей на Васил Левски
- Б) Сопот – къщата музей на Иван Вазов
- В) Враца – пещера Леденика
- Г) Смолян – Рилски манастир

30. За кой български град се отнася характеристиката?

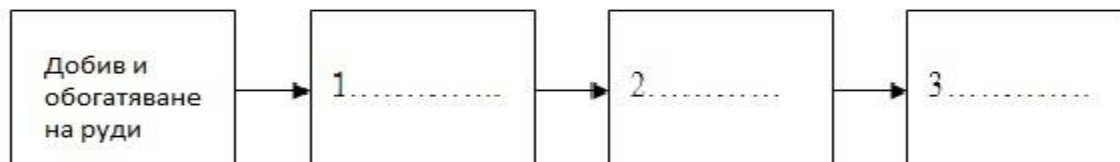
„Областният град е разположен по долината на р. Струма. Той е стар център на въгледобива, енергетиката и производството на черни метали.”

- А) Перник
- Б) Пирдоп
- В) Благоевград
- Г) Шумен

Отговорите на задачи от 31. до 38. вкл. запишете в свитъка за свободните отговори!

31. В свитъка за свободните отговори дайте един пример за изчерпаем невъзобновяем природен ресурс.

32. На схемата е представен технологичният процес на черната металургия. В свитъка за свободните отговори срещу цифри 1, 2 и 3 напишете пропуснатите етапи.

33. В свитъка за свободните отговори напишете за кой географски регион в света се отнася описанието?

„Географският регион е разположен в Западното полукълбо. Развитието на стопанството му се основава на богат природноресурсен потенциал, високообразовано и предприемчиво население. В него се разработват и внедряват най-новите постижения на науката и техниката.“

34. В свитъка за свободните отговори напишете липсващите думи в текста.

„Границата на България с ..... е дълга 259 km. Тя се явява външна граница на Европейския съюз. Една част от нея е сухоземна, а другата е речна – основно по река ..... По тази граница са изградени три ГКПП – при Капитан Андреево, Малко Търново и село .....“

35. В свитъка за свободните отговори срещу номера от 1 до 3 вкл. поставете земеделските култури, които се отглеждат в посочените котловини на Югозападния район.

Земеделски култури: ечемик, картофи, ябълки

Котловини	Земеделски култури
1. Самоковска котловина	
2. Радомирска котловина	
3. Кюстендилска котловина	

36. Довършете изреченията, като използвате посочените промишлени центрове. В свитъка за свободните отговори срещу номера от 1 до 3 вкл. запишете буквения код, така че да се получи съответствие.

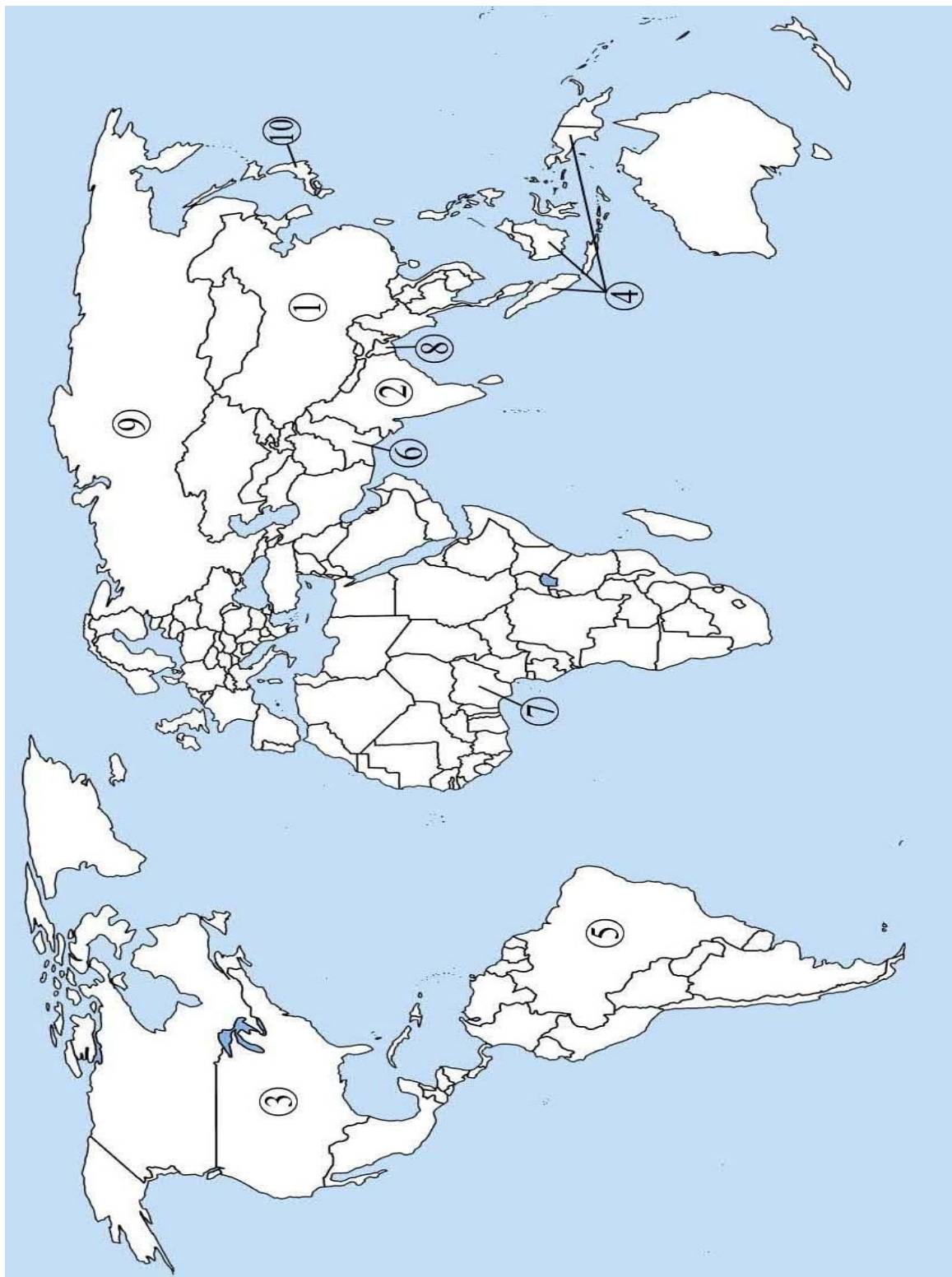
1. Основен център за производство на минни машини е .....
2. Основен център за производство на земеделски машини е .....
3. Основен център за производство на акумулатори е .....

Промислени центрове: А) Пазарджик, Б) Кърджали, В) Русе

На практическите задачи 37. и 38. вкл. отговорите в свитъка за свободните отговори!
Срещу буквените означения А, Б, и В не отбелязвайте нищо.

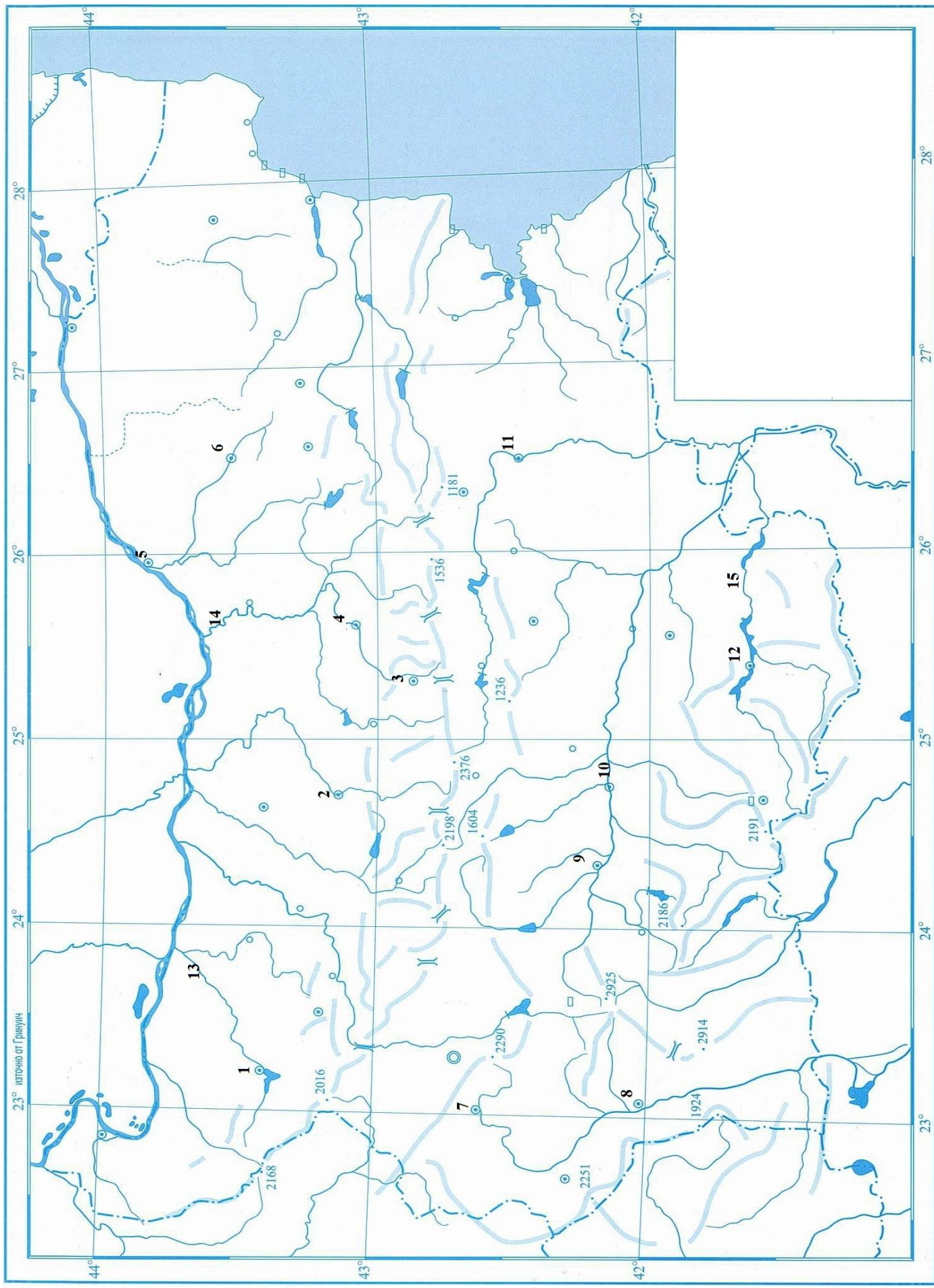
37. Практическа задача по география на света

В свитъка за свободните отговори срещу номера от 1 до 10 напишете имената на отбелязаните държави с най-многобройно население в света.

38. Практическа задача по география на България

В свитъка за свободните отговори срещу номера от 1 до 12 запишете наименованията на областните градове, а от 13 до 15 - наименованията на реките.

Писмената разработка напишете в свитъка за свободните отговори на предвиденото за това място!

География на транспорта в България

А) Същност, значение и особености на отрасъла

Б) Фактори за развитие на отрасъла

В) Видове транспорт:

- Автомобилен
- Железопътен
- Морски
- Речен
- Въздушен
- Тръбопроводен